

Handläggare
Lars Ericsson
Telefon: 08-508 11 818

Till
Servicenämnden
2017-06-13

Stefan Tengbom
Telefon: 08 – 508 11 847

Allmänhetens insyn avseende kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare jämte revidering av klausul om meddelarfrihet och meddelarskydd

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Servicenämnden åberopar detta tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen.

Christer Edfeldt
Förvaltningschef

Sammanfattning

Stadsledningskontoret föreslår i ett tjänsteutlåtande att Stockholms stads program för upphandling och inköp kompletteras med riktlinjer och avtalsklausul för säkerställande av allmänhetens insyn i verksamheter som bedrivs av privata utförare. Vidare föreslås att en reviderad klausul för meddelarfrihet och meddelarskydds ska fastställas.

Förvaltningen menar att stadens program för upphandling och inköp med dessa förslag till riktlinjer och klausuler på ett tydligt sätt har anpassats till den nya lagstiftningen för dessa områden.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom staben i samarbete med upphandlingsverksamheten. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen 2017-06-07.

Bakgrund

Stadsledningskontoret föreslår i ett tjänsteutlåtande att Stockholms stads program för upphandling och inköp kompletteras med riktlinjer och avtalsklausul för säkerställande av allmänhetens insyn i verksamheter som bedrivs av privata utförare. Vidare föreslås att en reviderad klausul för meddelarfrihet och meddelarskydds ska fastställas.

Kommunstyrelsen har överlämnat remissen till servicenämnden m fl för yttrande senast 2017-06-30.

Remissen i sammanfattning

Kommunstyrelsen har av kommunfullmäktige fått i uppdrag ta fram ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare samt ta fram ett förslag till avtalsrättsliga sanktioner i form av vite vid eventuella överträdelser av klausul om meddelarfrihet .

Kommuner, landsting och regioner agerar allt mer tillsammans med privata utförare genom att kommunala angelägenheter upphandlas och läggs ut på entreprenad. Med privata utförare avses en juridisk person eller en enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet.

I syfte att förbättra kontroll och uppföljning av privata utförare samt stärka allmänhetens insyn i offentligt finansierad verksamhet har lagstiftaren infört nya bestämmelser i kommunallagen. Vidare har ett särskilt skydd för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden införts i svensk lagstiftning per den 1 januari 2017. Därutöver träder Lag om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter (skola, vård och omsorg) i kraft per den 1 juli 2017.

Stadsledningskontoret bedömer att frågorna avseende uppföljning och kontroll av privata utförare inryms i stadens program för upphandling och inköp och stadens övriga mål och styrdokument (dnr 170-850/2015). För att tillförsäkra allmänheten relevant och skälig insyn i kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare föreslås att programmet kompletteras med riktlinjer samt en

avtalsklausul som förenklar att reglera och säkerställa allmänhetens insyn under avtalstiden.

Riktlinjerna för allmänhetens insyn gäller för mandatperioden 2015-2018. Riktlinjerna ska omprövas och vid behov revideras senast under första året i nästkommande mandatperiod.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen bedömer att stadens program för upphandling och inköp med förslagen till riktlinjer och avtalsklausul gällande allmänhetens insyn i verksamheter som utförs av privata utförare samt om revidering av klausul för meddelarfrihet, tydligt har anpassats till den nya lagstiftningen..

Stadens ska enligt programmet för upphandling och inköp och dess tillämpningsanvisningar se till att allmänheten ges skälig insyn i verksamhet vars utförande lämnas över till privat utförare. Förslaget till standardklausul är väl formulerat och ger förutsättningar för att allmänhetens möjlighet till insyn dessa verksamheter ska kunna tillgodoses.

Den reviderade klausulen om meddelarfrihet är anpassad till den nya lagstiftningen som innebär ett ökat skydd för privat anställda i offentligt finansierad verksamhet. Staden kan härmed tydligt ställa krav bland annat om att leverantören/utföraren ska upprätta interna rutiner för att möjliggöra för anställda att slå larm om allvarliga missförhållanden.

I övrigt har förvaltningen inga synpunkter på stadsledningskontorets förslag.

Bilaga

1. Riktlinjer jämte klausul kring allmänhetens insyn
2. Reviderad klausul kring meddelarfrihet och meddelarskydd
3. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande